

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

ในส่วนนี้จะเป็นการสรุปถึงผลการวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 4 โดยรายละเอียดในส่วนนี้ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป ความเห็นต่อระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้าใจในการปฏิบัติงานบัญชีตามเกณฑ์คงค้างของผู้ปฏิบัติงานบัญชี ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงระบบบัญชีจากเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 5.1 สรุปผลการวิจัยในส่วนของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่าง	สรุปผลการวิจัย
1. ผู้ปฏิบัติงานบัญชี	ผู้ปฏิบัติงานบัญชี ส่วนมากจะมีตำแหน่งเป็น นักวิชาการเงินและบัญชี อายุอยู่ระหว่าง 25 - 35 ปี การศึกษาส่วนมากในระดับปริญญาตรี สาขาบัญชี ระยะเวลาที่ทำงานกับหน่วยงานปัจจุบันส่วนมากอยู่ระหว่าง 1-3 ปี และจำนวนครั้งในการเข้าอบรมอยู่ระหว่าง 1 - 3 ครั้ง เป็นส่วนมาก
2. ผู้ใช้รายงานการเงิน หรือ ผู้บริหารหน่วยงาน	ผู้ใช้รายงานการเงิน ส่วนมากมีตำแหน่งเป็น นักวิชาการเงินและบัญชี อายุอยู่ระหว่าง 36 - 45 ปี การศึกษาส่วนมากในระดับปริญญาตรี สาขาบัญชี ระยะเวลาที่ทำงานกับหน่วยงานปัจจุบันส่วนมากจะมากกว่า 15 ปี และจำนวนครั้งในการเข้าอบรมอยู่ระหว่าง 1 - 3 ครั้ง เป็นส่วนมาก
3. ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินในส่วนกลาง	ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ส่วนมากมีตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดินระดับ 6 อายุอยู่ระหว่าง 36 - 45 ปี การศึกษาส่วนมากในระดับปริญญาตรี สาขาบัญชี ระยะเวลาที่ทำงานกับหน่วยงานปัจจุบันส่วนมากจะมากกว่า 15 ปี และส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง

ตารางที่ 5.2 สรุปผลการวิจัยในส่วนของความเห็นต่อระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง

กลุ่มตัวอย่าง	สรุปผลการวิจัย
1. ผู้ปฏิบัติงานบัญชี	จากการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ปฏิบัติงานบัญชีเห็นด้วยในการนำระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างมาใช้ในระดับมาก
2. ผู้ใช้รายงานการเงิน	จากการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้ใช้รายงานการเงิน เห็นด้วยในการนำระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างมาใช้ในระดับมาก
3. ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี	จากการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี เห็นด้วยในการนำระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างมาใช้ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 5.3 สรุปผลการวิจัยในส่วนของความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้าใจในการปฏิบัติงานในรายการต่างๆ ตามเกณฑ์คงค้างของผู้ปฏิบัติงานบัญชี

รายการ	สรุปผลการวิจัย
1. ความเข้าใจในรายการหมวดสินทรัพย์	อยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่
2. ความเข้าใจในรายการหมวดหนี้สินและทุน	อยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่
3. ความเข้าใจในรายการหมวดรายได้	อยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่
4. ความเข้าใจในรายการหมวดค่าใช้จ่าย	อยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่

ตารางที่ 5.4 สรุปผลการวิจัยในส่วนของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงระบบบัญชีจากเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง

กลุ่มตัวอย่าง	สรุปผลการวิจัย
1. ผู้ใช้รายงานการเงิน	จากการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้ใช้รายงานการเงินได้รับผลกระทบในระดับมาก ในเรื่องการตัดสินใจ การวางแผนงาน การบริหารงาน การประเมินผลการดำเนินงาน ความถูกต้องและสะท้อนถึงความจริง การนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ ความสะดวกในการนำข้อมูลไปใช้ และได้รับผลกระทบในระดับปานกลาง ในเรื่อง เวลาที่ใช้ในการอ่านและ การทำความเข้าใจรายงานการเงิน การควบคุม

ตารางที่ 5.4 (ต่อ) สรุปผลการวิจัยในส่วนของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงระบบบัญชีจากเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง

กลุ่มตัวอย่าง	สรุปผลการวิจัย
1. ผู้ใช้รายงานการเงิน	<p>ทรัพยากรของหน่วยงาน การจัดทำงบประมาณ แต่ในภาพรวมผู้ใช้รายงานการเงินส่วนใหญ่ตอบว่าการนำระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างมาใช้ส่งผลกระทบในระดับปานกลาง นั่นคือ เมื่อนำระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างมาใช้แล้ว ผู้ใช้รายงานการเงิน มีการตัดสินใจ การวางแผนงาน และการบริหารงานที่ดีขึ้น รวมถึงการประเมินผลการดำเนินงานทำได้ง่ายขึ้น ความถูกต้องและสะท้อนถึงความเป็นจริง การนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ และมีความสะดวกในการนำข้อมูลไปใช้ มีมากขึ้น ซึ่งเป็นการส่งผลดีต่อการบริหารงานของหน่วยงาน แต่ก็ไม่ได้ทำให้ เวลาที่ใช้ในการอ่าน การทำความเข้าใจรายงานการเงินน้อยลง และการควบคุมทรัพยากรของหน่วยงาน และการจัดทำงบประมาณดีขึ้นกว่าเดิม</p>
2. ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี	<p>จากการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ได้รับผลกระทบในระดับปานกลางในเรื่องการวางแผนการตรวจสอบ การจัดทำแนวการตรวจสอบการรวบรวมหลักฐาน การจัดทำกระดาษทำการ การทำความเข้าใจรายการบัญชีต่างๆ การปรับปรุงรายการ และการกระทบยอด การทดสอบรายการ ความเสี่ยงในการตรวจสอบบัญชี และการศึกษาและประเมินผลการควบคุมภายใน และได้รับผลกระทบในระดับมาก ในเรื่อง ระยะเวลาการตรวจสอบที่ไม่เพียงพอกับลักษณะงานบัญชีที่เพิ่มขึ้น</p>

สรุปผลการวิจัยในส่วนของ การทดสอบสมมติฐาน

ความสัมพันธ์ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้าใจในการปฏิบัติงานในรายการต่างๆ ตามระบบเกณฑ์คงค้างของผู้ปฏิบัติงานบัญชี กับตำแหน่งงาน อายุ ระยะ เวลาที่ทำงาน ระดับการศึกษาและสาขาที่จบ และจำนวนครั้งในการอบรมเกี่ยวกับระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้าใจในการปฏิบัติงานในรายการต่างๆ ตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของผู้ปฏิบัติงานบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับ ตำแหน่งงาน อายุ ระยะเวลาที่ทำงาน ระดับการศึกษาและสาขาที่จบ และจำนวนครั้งในการอบรมเกี่ยวกับระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง

5.2 ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานราชการควรพัฒนาส่งเสริมความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ โดยการจัดอบรมเพิ่มขึ้น และเป็นไปอย่างทั่วถึง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นผู้ปฏิบัติงานบัญชี ผู้ใช้รายงานการเงิน และผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นการเพิ่มทักษะทางวิชาชีพ และลดเวลาในการปฏิบัติงาน และจะได้ใช้ประโยชน์จากรายงานการเงินตามเกณฑ์คงค้างให้มากที่สุด ซึ่งการจัดอบรมนั้นอาจรวมไปถึงความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ๆ ด้วย เพื่อช่วยในการปฏิบัติงาน ในส่วนของผู้ใช้รายงานการเงินก็ควรมีการอบรมเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากรายงานการเงินไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่และถูกต้อง และในส่วนของผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีควรจะได้รับ การอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจในระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง เพื่อจะช่วยให้การวางแผนการตรวจสอบบัญชี ซึ่งจะช่วยลดเวลาที่ใช้ในการตรวจสอบบัญชีได้ การอบรมอาจจัดอบรมขึ้นภายในหน่วยงาน หรือส่งเจ้าหน้าที่ไปอบรมตามส่วนราชการต่างๆ ซึ่งหน่วยงานควรให้การสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ได้รับการอบรมอย่างทั่วถึง และควรมีการวางแผนเกี่ยวกับการอบรมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้หน่วยงานควรประเมินประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ

2. ในปัจจุบันการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี และการตรวจสอบ มีผู้ปฏิบัติงานที่ไม่ได้จบการศึกษาสาขาบัญชี แต่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงระบบบัญชีเป็นเกณฑ์คงค้างแล้ว ในการรับเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานบัญชีควรรับเจ้าหน้าที่ที่จบสาขาบัญชีเท่านั้น ถึงแม้ว่าจากการศึกษาระดับการศึกษาและสาขาที่จบจะไม่มี ความสัมพันธ์กับความเข้าใจในการปฏิบัติงานบัญชีก็ตาม แต่หากเจ้าหน้าที่มีพื้นฐานทางการศึกษาในสาขาบัญชี การปฏิบัติงานก็จะมีประสิทธิภาพมากขึ้น เจ้าหน้าที่สามารถเข้าใจและเรียนรู้งานได้ง่ายกว่าผู้ที่ไม่ได้จบบัญชีมาโดยตรง

3. กระทรวงการคลังและสำนักงานประมาณการแก้ไขกฎหมาย และระเบียบ ตลอดจนแนวทางในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชีให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การกำหนดข้อบัญญัติแยกประเภท และการจัดกลุ่มบัญชีไม่สัมพันธ์กับ พระราชบัญญัติงบประมาณ จึงควรแก้ไขให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4. สำหรับการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ควรมีการอบรมและให้แนวทางในการตรวจสอบที่เป็นมาตรฐาน และทันต่อการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นหากมีการจัดทำคู่มือการตรวจสอบให้เป็นมาตรฐาน กำหนดแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน จะทำให้การตรวจสอบมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และใช้เวลาอันน้อยลง และการปฏิบัติงานตรวจสอบของเจ้าหน้าที่จะได้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5. ผู้ใช้รายงานการเงินประสบปัญหาในเรื่องของความล่าช้าของรายงานการเงิน นั้นอาจเนื่องมาจากระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างมีเอกสารที่เกี่ยวข้องมาก ขั้นตอนในระบบงานเพิ่มขึ้น และเจ้าหน้าที่ขาดประสบการณ์ในการจัดทำรายงานการเงินตามเกณฑ์คงค้าง ดังนั้นจึงควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ทางด้านบัญชี และจัดแบ่งงานให้เป็นระบบ และชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานรวดเร็วทันต่อการใช้

6. กรมบัญชีกลางควรมีการติดตามปัญหาในการปฏิบัติงานบัญชีจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อนำมาหาทางแก้ไข และพัฒนาระบบบัญชีให้เป็นมาตรฐานมากยิ่งขึ้น รวมทั้งควรมีการเอื้ออำนวยความร่วมมือในด้านคู่มือให้ผู้ตรวจสอบอย่างทั่วถึง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย